

PROGRAM
WYCHOWAWCZO
– PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 45
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II
W BIAŁYMSTOKU

Białystok, wrzesień 2025

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: (Dz. U. z 2024 r. poz. 986)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2024 poz. 1802)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1798)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (tekst jedn. Dz. U. z 2020, poz. 1309)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356, z 2018 r. poz. 1679, z 2021 r. poz. 1533, z 2022 r. poz. 609 i 1717, z 2023 r. poz. 312 i 1759, z 2024 r. poz. 996 oraz 2025 poz. 378 i 1052)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na bieżący rok szkolny
- Statut Szkoły Podstawowej Nr 45 z Oddziałami Integracyjnymi im. Św. Jana Pawła II

Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny, realizowany w Szkole Podstawowej Nr 45 z Oddziałami Integracyjnymi im. Św. Jana Pawła II, opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców oraz Samorząd Uczniowski i wynika z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych jest współpraca całej społeczności szkolnej, oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole. W swoich działaniach musi ona uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie kierunków realizacji polityki oświatowej ustalonych przez MEN w bieżącym roku szkolnym oraz diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz (wnioski z pracy Klasowych Zespołów Nauczycieli, zespołów przedmiotowych, zespołów zadaniowych),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły.

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja wychowawcza szkoły

Misją Szkoły Podstawowej Nr 45 z Oddziałami Integracyjnymi im. Św. Jana Pawła II jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości, odpowiedzialności wobec ojczyzny oraz uszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Jest to również kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego oraz kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Jej zadaniem jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej Nr 45 z Oddziałami Integracyjnymi im. Św. Jana Pawła II jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu, regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,

- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomagania ucznia i wychowanka w jego rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia oraz podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii wartości, w której zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami, a także warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, np. poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych, mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu oraz ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia oraz wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych

z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców, a także o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub inne uwarunkowania są w wyższym stopniu narażeni na wystąpienie zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby,

w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych,
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,

- rozpoznawanie niebezpieczeństwa związanego z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,

- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespół Wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasad usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawców,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów, którzy potrzebują szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły oraz innych działań zgodnie z potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Kalendarz cyklicznych uroczystości szkolnych

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- ślubowanie klas pierwszych
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Święto Szkoły – Jubileusz 35-lecia
- Narodowe Święto Niepodległości,
- Światowy Dzień Pluszowego Misia
- andrzejki klasowe,

- mikołajki klasowe,
- szkolne spotkanie opłatkowe,
- jasełka dla dzieci z domu dziecka,
- szkolny konkurs kolęd i pastorałek
- szkolne walentynki,
- pierwszy dzień wiosny,
- Dzień Ziemi,
- pożegnanie abiturientów,
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Święto Patrona Szkoły
- Dzień Sportu,
- rodzinne konkursy plastyczne i sportowe
- akcje charytatywne na rzecz organizacji pozarządowych, domów dziecka itp.
- Wigilijne Drzewko Pomocy
- zakończenie roku szkolnego.

Szczegółowy kalendarz na każdy rok szkolny stanowi załącznik do programu.

VI. Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja programu polegać będzie na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu pozwoli na zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych poprzez możliwość wprowadzania zmian i korekt. Ewaluacja zostanie przeprowadzona w oparciu o obserwacje, podsumowanie pracy na koniec każdego semestru, badanie efektów programu przy pomocy ankiet na koniec roku szkolnego lub początek kolejnego, zaplanowanie zmian i korekt po analizie wyników badania, coroczną identyfikację potrzeb i problemów uczniów

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej w roku szkolnym 2025/2026

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

PODMIOT: U C Z E Ń – I ETAP EDUKACYJNY – klasy I - III

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	SPOSÓB DZIAŁANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE	TERMIN REALIZACJI
<i>OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO</i>					
1. Uczeń zna obowiązujące normy i zasady w szkole.	- zapoznanie uczniów z systemem kar i nagród, - zapoznanie z regulaminami i obowiązującymi przepisami BHP w świetlicy i pracowniach – informatycznej, sali ćwiczeń, - zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi, drogami ewakuacyjnymi i procedurą postępowania w razie zagrożenia – symulacja ewakuacji szkoły.	- konsekwentne odwoływanie się wychowawców i nauczycieli do systemu kar i nagród w trakcie prowadzonych lekcji, - systematyczne przypominanie o obowiązkach i prawach ucznia, - konsekwentne reagowanie wychowawców i nauczycieli na przypadki łamania regulaminów, przepisów i zasad obowiązujących w szkole.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, - wychowawcy Śruby, - specjaliści, - dyrekcja.		W trakcie roku szkolnego
2. Uczeń zna ogólnie przyjęte normy społeczno-moralne.	- modelowanie postaw prospołecznych ucznia, - motywowanie ucznia do przestrzegania w życiu codziennym norm społeczno-moralnych, - uczenie postaw tolerancyjnych wobec osób niepełnosprawnych, innych wyznań oraz osób o niższym statusie społeczno-ekonomicznym.	- lekcje katechezy, - terapia psychologiczna, socjoterapia, - działania wynikające z realizacji treści programowych, - realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły, - bieżące działania interwencyjne podejmowane w zaistniałych sytuacjach ryzykownych i konfliktowych.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, -specjaliści, dyrekcja, rodzice.	Kościół, PPP Nr 2, Policja, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2.	W trakcie roku szkolnego

3. Uczeń ma poczucie przynależności do społeczności klasowej i szkolnej.	- kształtowanie w uczniu poczucia przynależności do społeczności klasowej i szkolnej, - budzenie w uczniu potrzeby pielęgnowania tradycji i obrzędów szkolnych, - integracja środowiska klasowego i szkolnego, - angażowanie wszystkich uczniów w przedsięwzięcia na rzecz klasy, szkoły, środowiska lokalnego.	- zajęcia integrujące, - klasowe wyjścia oraz wycieczki integrujące, - okolicznościowe imprezy i uroczystości szkolne, - działalność Samorządu Uczniowskiego, - Bal Integracyjny.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, specjaliści, - opiekunowie Samorządu Uczniowskiego.	Rada Szkoły, Klasowe Rady Rodziców.	W trakcie roku szkolnego
4. Uczeń stosuje podstawowe kanony właściwego zachowania w różnych sytuacjach i miejscach w szkole oraz poza szkołą.	- przypominanie uczniom zasad savoir-vivre oraz z zasad zachowania obowiązujących w szkole i poza nią, - wpajanie uczniom praktykowania w stosunkach międzyludzkich zasady: „Nie czyni drugiemu, co tobie niemiłe”, - interweniowanie w przypadku kłótni, konfliktów, bójek, - dokonywanie analizy zachowań uczniów w szkole i poza szkołą.	- modelowanie zachowania uczniów poprzez przykład dorosłych, - działania wynikające z realizacją treści programowych, - bieżące działania interwencyjne podejmowane w zaistniałych sytuacjach konfliktowych - projekt „Z kulturą mi do twarzy”.	- wszyscy pracownicy szkoły	Centrum Powiadamiania Ratunkowego, Policja,	W trakcie roku szkolnego
5. Wdrażanie ucznia do samodzielności.	- stopniowe wdrażanie dzieci do samodzielnego wykonywania różnych prac, samodzielnego rozwiązywania zadań i ćwiczeń w klasie, nauczanie dziecka obowiązkowości i systematyczności.	- Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji, - samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej - uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa, - samodzielnie korzystanie ze stołówki szkolnej.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy w świetlicy, nauczyciele biblioteki szkolnej		W trakcie roku szkolnego
6. Uczeń jest zintegrowany ze społecznością klasową	- integracja zespołu klasowego - prowadzenie i analiza badań socjometrycznych	- zajęcia integracyjne - praca w grupie - wycieczki	dyrekcja, rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego,		Cały rok szkolny

	- obserwacja zachowań uczniów - wykorzystywanie projektów i pracy w grupie - włączanie uczniów izolowanych i odrzucanych - współpraca z rodzicami - włączanie w życie klasy uczniów cudzoziemskich	- badania socjometryczne	wychowawcy świetlicy szkolnej, specjaliści, rodzice		
7. Uczeń szanuje środowisko naturalne	- przekazywanie informacji na temat zasobów odnawialnych i nieodnawialnych - przekazywanie informacji na temat sposobów dbania o środowisko naturalne	- udział w akcji sprzątanie świata - udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze - innowacja pedagogiczna „Eko-detektywi. Misja dla planety”	dyrekcja, rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy świetlicy szkolnej, specjaliści, rodzice	nadleśnictwo	Cały rok szkolny
8. Uczeń zna zasady udzielania pierwszej pomocy	- uczeń wie w jaki sposób należy wezwać pomoc - uczeń zna zasady korzystania z telefonu alarmowego 112 - uczeń zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy	- pogadanki, rozmowy - zajęcia projektowe - prelekcje prowadzone przez pracowników CPR w Białymstoku	Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, wychowawcy świetlicy	Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Centrum Powiadamiania Ratunkowego	W trakcie roku szkolnego
OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO					
1. Uczeń rozwija swoją wrażliwość i empatię.	- angażowanie uczniów w pomoc koleżeńską, - organizowanie akcji charytatywnych z udziałem uczniów, - akcentowanie tematyki dotyczącej wrażliwości i empatii na lekcjach religii.	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, - lekcje katechezy.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, specjaliści, katecheci.		W trakcie roku szkolnego
2. Kształtowanie poczucia własnej wartości ucznia.	- podnoszenie samooceny ucznia przez udział w konkursach klasowych i szkolnych, olimpiadach, - stosowanie wyróżnień i nagród w docenieniu szczególnych umiejętności ucznia, - zauważanie i wzmacnianie	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, - pamiętanie o stosowaniu pochwał i nagród, - terapia psychologiczna, - zajęcia socjoterapeutyczne.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, rodzice, specjaliści.		W trakcie roku szkolnego

	pozytywnych zachowań ucznia.				
3. Uczeń poznaje konsekwencje swego zachowania.	-zapoznanie ucznia z sytuacjami ryzykownymi, -uświadomienie uczniowi konsekwencji zachowań ryzykownych.	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, -pogadanki, rozmowy, -metody pogładowe (filmy), -indywidualne programy i projekty.	- rodzice, wszyscy pracownicy szkoły.	PPP Nr 2, Policja, Straż Pożarna, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.	W trakcie roku szkolnego
4. Uczeń uczy się rozpoznawać przykre i trudne dla niego emocje oraz potrafi sobie z nimi poradzić.	- kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych i cudzych uczuć oraz ich wyrażania, - budowanie umiejętności współodczuwania (empatii), - zapoznanie ucznia z najprostszymi metodami rozładowania przykrych emocji, - stwarzanie przyjaznych uczniowi warunków nauki.	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, - pogadanki, rozmowy, - terapia psychologiczna, - zajęcia socjoterapeutyczne - innowacja pedagogiczna „Emocje pod lupą – uczymy się rozumieć siebie i innych” .	- specjaliści	PPP Nr 2	W trakcie roku szkolnego
5. Uczeń wie, jak postępować i do kogo się zwrócić w sytuacji pojawienia się agresji i przemocy.	- zapoznanie uczniów z pojęciami agresji i przemocy, - uczenie pozytywnych sposobów rozładowania napięcia i nauka rozwiązywania problemów, - zapoznanie ze sposobami konstruktywnego rozładowania agresji psychicznej i fizycznej oraz właściwego reagowania w sytuacjach konfliktowych, - rozwijanie umiejętności wyrażania własnych stanów emocjonalnych i rozpoznawania ich u innych ludzi.	- spotkania uczniów z przedstawicielem Policji, Straży Miejskiej, - działania wynikające z realizacji treści programowych, - pogadanki, rozmowy z pedagogiem, psychologiem.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego - wychowawcy, - specjaliści, - rodzice.	PPP 2, Policja	Rok szkolny
6. Uczeń korzysta ze wsparcia psychologicznego – pedagogicznego z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych i	- diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych - zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych - udział uczniów w zajęciach z	Działania wynikające z realizacji treści programowych Zajęcia rewalidacyjne	rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy świetlicy szkolnej, specjaliści.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	Cały rok szkolny

edukacyjnych	zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej Zajęcia pozalekcyjne			
OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO					
1. Uczeń uczy się rozpoznawać swoje uzdolnienia i zainteresowania.	- tworzenie warunków sprzyjających pełnemu rozwojowi ucznia, - pomoc uczniowi w uświadomieniu sobie swoich mocnych stron, - wspomaganie rozwoju własnych pasji i zainteresowań uczniów, - wspieranie ucznia w przezwyciężaniu trudności i ograniczeń zdrowotnych, - dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów- rozwijanie aktywności i ciekawości poznawczej	- tablica informacyjna o działających w szkole kołach zainteresowań, - terapia psychologiczna, - prezentacje osiągnięć uczniów w szkole i poza nią, - korygowanie deficytów rozwojowych poprzez zajęcia o charakterze terapeutycznym, rewalidacyjnym - prowadzenie oceniania kształtującego - prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod aktywizujących - innowacja pedagogiczna „Flażolet – wesołe muzykowanie”. - projekt edukacyjny „Chwila dla sztuki”	- specjaliści - wychowawcy świetlicy, - nauczyciele nauczania zintegrowanego, - bibliotekarze, - opiekunowie kół zainteresowań, - rodzice.	PPP Nr 2	W trakcie roku szkolnego
2. Uczeń poznaje inne kultury.	- zapoznanie ucznia z tradycjami, obrzędami, kulturą, religią wybranych państw lub grup etnicznych, - uczenie się dostrzegania własnej tożsamości w relacji z „Innym”, „Obcym”, - uczenie się tolerancji i szacunku wobec odmienności, - otwartość wobec „Innych”, „Obcych” i negowanie stereotypów.	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej, - pogadanki, rozmowy.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, - katecheci, - specjaliści - rodzice.		W trakcie roku szkolnego
3. Uczeń jest tolerancyjny wobec innych.	- uczeń jest tolerancyjny wobec różnych poglądów, postaw,	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej,	- nauczyciele nauczania zintegrowanego,		W trakcie roku szkolnego

	przekonań.	- pogadanki, rozmowy - projekt „Z kulturą mi do twarzy”.	- katecheci, - specjaliści - rodzice.		
4. Uczeń wykazuje się kreatywnością i innowacyjnością.	- kształtowanie twórczej postawy - zachęcanie do udziału w działaniach rozwijających twórczą aktywność i innowacyjność - mobilizowanie do prezentowania efektów twórczej pracy	- zajęcia wynikające z podstawy programowej - organizowanie i udział w konkursach - organizowanie i udział w przedstawieniach i przeglądach - wystawy/dekoracje będące efektem twórczej pracy uczniów - projekt edukacyjny „Chwila dla sztuki”	dyrekcja, rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy świetlicy szkolnej, specjaliści.	muzea galerie sztuki kina teatry	Cały rok szkolny
5. Uczeń poznaje różne zawody.	- konfrontowanie zainteresowań, uzdolnień, z konkretnymi sytuacjami zawodowymi, - stwarzanie sytuacji, w których uczniowie poznają swoje predyspozycje i talenty	- zajęcia wynikające z podstawy programowej - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	dyrekcja, rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy świetlicy szkolnej, specjaliści.	LCDZ BCE	Cały rok szkolny
6. Uczeń uczestniczy w zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem narzędzi i zasobów cyfrowych	- prowadzenie lekcji z wykorzystaniem narzędzi i zasobów cyfrowych - zapoznanie z programami umożliwiającymi naukę zdalną - wskazanie programów multimedialnych programów edukacyjnych	Działania wynikające z realizacji treści programowych Zajęcia z informatyki	rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego,		Cały rok szkolny
7. Uczeń bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii cyfrowych	- wskazywanie zagrożeń płynących z nieodpowiedzialnego korzystania z Internetu - przypomnienie zasad bezpiecznego korzystania z mass mediów - rozwijanie zainteresowań uczniów - wskazywanie pożądanych form spędzania czasu wolnego	Działania wynikające z realizacji treści programowych Zajęcia z informatyki	rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego,		Cały rok szkolny
8. Uczeń w sposób krytyczny i świadomy odnosi się do treści	- uświadomienie uczniów o zagrożeniach i konsekwencjach dotyczących publikowania treści w Internecie i mediach	- pogadanki, rozmowy - zajęcia projektowe - prelekcje prowadzone przez pracowników instytucji środowiska	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholog, specjaliści	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2; Komenda Miejska	Cały rok szkolny

publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych	społecznościowych - wskazanie sposobów ochrony przed niewłaściwym wykorzystaniem treści publikowanych Internecie i mediach społecznościowych - przypomnienie o różnych formach cyberprzemocy, jej przyczyn, skutków i sposobów postępowania	lokalnego		Policji, Straż Miejska	
9. Uczeń poznaje dziedzictwo cywilizacyjne Europy	- przekazanie informacji na temat dorobku cywilizacyjnego Europy - uczenie tolerancji i szacunku wobec odmienności - wdrożenie do kulturalnego zachowania w instytucjach kultury	- zajęcia wynikające z podstawy programowej - wycieczki - projekty	dyrekcja, rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy świetlicy szkolnej, specjaliści.	Muzea, kina, opera, filharmonia, galerie sztuki, biblioteki, Fundacja DIALOG	Cały rok szkolny
10. Uczeń zna Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w szkole	- zapoznanie ze Standardami Ochrony Małoletnich (wersja skrócona) - przekazanie informacji do kogo uczeń może się zgłosić w przypadku gdy jest ofiarą przemocy - rozwijanie umiejętności współpracy w zespole klasowym - uczeń dba o swoje bezpieczeństwo i bezpieczeństwo innych	- zajęcia z wychowawcą	dyrekcja, rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy świetlicy szkolnej, specjaliści.	CPD	Wrzesień Cały rok szkolny
11. Uczeń wykorzystuje myślenie analityczne poprzez interdyscyplinarne podejście do realizowanych treści	- rozwijanie umiejętności matematycznych - prowadzenie zajęć łączących wiedzę i umiejętności przyrodnicze i matematyczne - uczeń wskazuje powiązania pomiędzy zachodzącymi zjawiskami	- zajęcia z wychowawcą - innowacja pedagogiczna „Mały Odkrywcą – uczymy się przez działania z STEAM”	dyrekcja, rodzice, nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy świetlicy szkolnej		Cały rok szkolny
OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO					
1. Uczeń uczy się dbać o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych.	- przekazanie wiedzy na tematy związane z higieną nauki, higieną osobistą, - rozpowszechnianie informacji na	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, - prelekcje pielęgniarstwa,	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, - rodzice - spotkania	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	W trakcie roku szkolnego

	temat racjonalnego odżywiania, kulturalnego i estetycznego spożywania posiłków, zdrowego trybu życia oraz higieny ciała, odzieży, miejsca nauki i wypoczynku, - zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w trakcie wycieczek w mieście oraz poza miastem.	- program „Nie pal przy mnie, proszę” - wykonywanie gazetek szkolnych dotyczących zasad higienicznego trybu życia.	z pracownikiem służby zdrowia.		
2. Uczeń uczestniczy w różnych formach aktywności ruchowej.	- promowanie aktywności fizycznej poprzez: zachęcanie do udziału w zajęciach sportowych, - organizowanie sportowych rozgrywek szkolnych i międzyszkolnych, - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa na drodze oraz podczas gier i zabaw, - aktywizowanie osób z nadwagą i innymi problemami zdrowotnymi, - organizowanie integracyjnych wycieczek i imprez sportowo - rekreacyjnych	- zawody, turnieje, konkursy i zajęcia sportowe, olimpijki, - zajęcia na świeżym powietrzu.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego.	Inne szkoły	W trakcie roku szkolnego
3. Uczeń potrafi konstruktywnie spędzać czas wolny.	- angażowanie uczniów w działalność pozalekcyjną i pozaszkolną, - wskazanie konstruktywnych sposobów spędzania wolnego czasu - relaksu.	- koła i zajęcia pozalekcyjne.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, rodzice, specjaliści.		W trakcie roku szkolnego
4. Uczeń uświadamia sobie zagrożenia płynące z nadmiernego korzystania z Internetu, telefonu komórkowego i gier komputerowych.	- wskazanie zasad bezpiecznego dla zdrowia korzystania z Internetu, telefonu i gier, - przypomnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w grupie rówieśniczej.	- zajęcia z edukacji informatycznej.	- nauczyciele nauczania zintegrowanego, specjaliści.		W trakcie roku szkolnego
5. Uczeń rozumie potrzebę zdrowego stylu życia	- zapoznanie uczniów z ideą zdrowego stylu życia - wdrożenie uczniów do aktywnego	- zajęcia wynikające z podstawy programowej - zawody sportowe	Nauczyciele nauczania zintegrowanego, wychowawcy świetlicy	Muzeum Historii Medycyny i Farmacji	Cały rok szkolny

	spędzania czasu wolnego - przestrzeganie zasad dotyczących higieny pracy	- konkursy i quizy wiedzy	szkolnej		
6. Uczeń rozumie potrzebę aktywności fizycznej	- uczeń wie jak bezpiecznie podejmować aktywność fizyczną - uczeń zna różne formy aktywności fizycznej	- projekty - pogadanki, rozmowy	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, pedagogzy, psycholog, specjaliści, nauczyciele wychowania fizycznego		Cały rok szkolny

OBSZAR ROZWOJU MORALNEGO

1. Uczeń zna swoje prawa i obowiązki	- zapoznanie z prawem i respektowanie praw innych, rozróżnianie dobra od zła w codziennych sytuacjach, poznanie i rozumienie pojęć: prawo, tolerancja, norma, obowiązek, - poszanowanie, respektowanie i egzekwowanie praw, - poznanie praw dziecka oraz obowiązków i praw ucznia; stosowanie się do nich,	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej,	wszyscy pracownicy szkoły, rodzice,	Kościół	W trakcie roku szkolnego
2. Uczeń poznaje pojęcie niepełnosprawności.	- wyjaśnienie znaczenia pojęć: niepełnosprawność, klasa integracyjna, - kształtowanie pozytywnej postawy wobec osób niepełnosprawnych, - w miarę możliwości pomoc kolegom niepełnosprawnym, - przełamywanie barier i lęku przed osobami niepełnosprawnymi.	- pogadanki, rozmowy, - metody pogładowe (filmy), - indywidualne programy i projekty.	- wychowawcy, - nauczyciele nauczania zintegrowanego, - specjaliści, - rodzice.		W trakcie roku szkolnego
3. Uczeń poznaje tradycje swojego narodu i regionu.	- zapoznanie ucznia z historią regionu i narodu, - ukazanie uczniowi bogactwa obrzędów naszego rejonu.	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej, - pogadanki, rozmowy, - apele okolicznościowe, - działania wynikające z realizacji	- wychowawcy, - rodzice, - nauczyciele nauczania zintegrowanego, - katecheci,	- Kościół, - muzea, - galerie, - teatr, - filharmonia.	Zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych.

		programów autorskich z zakresu edukacji regionalnej, - metody pogładowe (filmy), - indywidualne programy i projekty.	- dyrekcja.		
4. Uczeń poznaje i szanuje wartości rodzinne i patriotyczne	- docenienie wartości rodziny w swoim życiu, respektowanie obowiązków i praw, okazywanie szacunku i miłości najbliższym, odpowiedzialność za dobre imię rodziny, - kultywowanie tradycji oraz obyczajów rodzinnych i patriotycznych, znajomość symboli narodowych i okazywanie im szacunku, - właściwe zachowywanie się podczas uroczystości patriotycznych.	- zajęcia wynikające z podstawy programowej nauczania zintegrowanego.	- dyrekcja, rodzice, nauczyciel nauczania zintegrowanego, wychowawcy, specjaliści.		Cały rok szkolny

PODMIOT: U C Z E Ń – II ETAP EDUKACYJNY – klasy IV - VIII

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	SPOSÓB DZIAŁANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE	TERMIN REALIZACJI
OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO					
1. Uczeń zna obowiązujące normy i zasady w szkole.	- zapoznanie uczniów z systemem kar i nagród, obowiązkami i prawami ucznia zapisanymi w Statucie Szkoły, programem „Szkoła z zasadami”, - zapoznanie z regulaminami i obowiązującymi przepisami BHP w „Śrubie” i pracowniach –	- konsekwentne odwoływanie się wychowawców i nauczycieli do systemu kar i nagród w trakcie prowadzonych lekcji, - realizacja programu „Szkoła z zasadami”, - systematyczne przypominanie	- nauczyciele, - wychowawcy Śruby, - specjaliści, - dyrekcja.		W trakcie roku szkolnego

	informatycznej, sali ćwiczeń, - zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi, drogami ewakuacyjnymi i procedurą postępowania w razie zagrożenia – symulacja ewakuacji szkoły.	o obowiązkach i prawach ucznia, - konsekwentne reagowanie wychowawców i nauczycieli na przypadki łamania regulaminów, przepisów i zasad obowiązujących w szkole.			
2. Uczeń zna ogólnie przyjęte normy społeczno-moralne.	- modelowanie postaw prospołecznych ucznia, - motywowanie ucznia do przestrzegania w życiu codziennym norm społeczno-moralnych, - uczenie postaw tolerancyjnych wobec osób niepełnosprawnych, innych wyznań oraz osób o niższym statusie społeczno-ekonomicznym.	- lekcje katechezy, - terapia psychologiczna, socjoterapia, - działania wynikające z realizacją treści programowych, - realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły, - program „Szkoła Dobrego Słowa” oraz „Rówieśnicy” - bieżące działania interwencyjne, podejmowane w zaistniałych sytuacjach ryzykownych i konfliktowych.	- nauczyciele, - specjaliści, dyrekcja, rodzice.	Kościół, PPP Nr 2, Centrum Pomocy Dzieciom, ETAP, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2.	W trakcie roku szkolnego
3. Uczeń ma poczucie przynależności do społeczności klasowej i szkolnej.	- kształtowanie w uczniu poczucia przynależności do społeczności klasowej i szkolnej, - budzenie w uczniu potrzeby pielęgnowania tradycji i obrzędów szkolnych, - integracja środowiska klasowego i szkolnego, - angażowanie wszystkich uczniów w przedsięwzięcia na rzecz klasy, szkoły, środowiska lokalnego.	- zajęcia integrujące, - klasowe wyjścia oraz wycieczki integrujące, -okolicznościowe imprezy i uroczystości szkolne, -działalność Samorządu Uczniowskiego, -Bal Integracyjny - program „Szkoła Dobrego Słowa” oraz „Rówieśnicy”.	- nauczyciele, specjaliści, - opiekunowie Samorządu Szkolnego.	Rada Szkoły, Klasowe Rady Rodziców.	W trakcie roku szkolnego
4. Uczeń stosuje podstawowe kanony właściwego zachowania w różnych sytuacjach i miejscach w szkole oraz poza szkołą.	- przypomnianie uczniom zasad savoir-vivre oraz z zasad zachowania obowiązujących w szkole i poza nią, - wpajanie uczniom praktykowania w stosunkach międzyludzkich zasady: „Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe”,	- modelowanie postaw uczniów poprzez przykład dorosłych, - działania wynikające z realizacją treści programowych, - bieżące działania interwencyjne podejmowane w zaistniałych sytuacjach konfliktowych - program „Szkoła Dobrego Słowa”	- wszyscy pracownicy szkoły.	Centrum Pomocy Dzieciom, ETAP, Policja, Straż Miejska	W trakcie roku szkolnego

	- interweniowanie w przypadku kłótni, konfliktów, bójek, - dokonywanie analizy zachowań uczniów w szkole i poza szkołą.	oraz „Rówieśnicy”.			
5. Uczeń jest zintegrowany ze społecznością klasową	- integracja/ reintegracja zespołu klasowego - prowadzenie i analiza badań socjometrycznych - obserwacja zachowań uczniów - wykorzystywanie projektów i pracy w grupie - włączanie uczniów izolowanych i odrzucanych - współpraca z rodzicami - włączanie w życie klasy uczniów cudzoziemskich	- zajęcia integracyjne - praca w grupie - wycieczki - badania socjometryczne - program „Szkoła Dobrego Słowa” oraz „Rówieśnicy”	dyrekcja, rodzice, nauczyciele, wychowawcy Śruby, specjaliści, rodzice		Cały rok szkolny
6. Uczeń szanuje środowisko naturalne	- przekazywanie informacji na temat zasobów odnawialnych i nieodnawialnych - przekazywanie informacji na temat sposobów dbania o środowisko naturalne	- udział w akcji sprzątanie świata - udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze	nauczyciele przyrody, biologii, wychowawcy, rodzice	nadleśnictwo	Cały rok szkolny
7. Uczeń w sposób krytyczny i świadomy odnosi się do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych	- uświadomienie uczniów o zagrożeniach i konsekwencjach dotyczących publikowania treści w Internecie i mediach społecznościowych - wskazanie sposobów ochrony przed niewłaściwym wykorzystaniem treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych - przypomnienie o różnych formach cyberprzemocy, jej przyczyn, skutków i sposobów postępowania	- pogadanki, rozmowy - zajęcia projektowe - prelekcje prowadzone przez pracowników instytucji środowiska lokalnego	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psycholog, specjaliści	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2; Komenda Miejska Policji, Straż Miejska	Cały rok szkolny
9. Uczeń zna zasady udzielania pierwszej pomocy	- uczeń wie w jaki sposób należy wezwać pomoc - uczeń zna zasady korzystania z	- pogadanki, rozmowy - zajęcia projektowe - prelekcje prowadzone przez	Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy,	Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Centrum Powiadamiania	W trakcie roku szkolnego

pomocy	telefonu alarmowego 112 - uczeń zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy	pracowników CPR w Białymstoku	wychowawcy Śruby	Ratunkowego	
OBSZAR ROZOWJU EMOCJONALNEGO					
1. Uczeń rozwija swoją wrażliwość i empatię.	- angażowanie uczniów w pomoc koleżeńską, - organizowanie akcji charytatywnych z udziałem uczniów, - zachęcanie do działalności w wolontariacie, - akcentowanie tematyki dotyczącej wrażliwości i empatii na lekcjach religii.	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, - lekcje katechezy, - wolontariat - program „Szkoła Dobrego Słowa” oraz „Rówieśnicy”.	- nauczyciele, specjaliści, katecheci.	PPP Nr 2, ETAP	W trakcie roku szkolnego
2. Kształtowanie poczucia własnej wartości ucznia.	- podnoszenie samooceny ucznia przez udział w konkursach klasowych i szkolnych, olimpijkach, - stosowanie wyróżnień i nagród w docenieniu szczególnych umiejętności ucznia, - zauważanie i wzmacnianie pozytywnych zachowań ucznia.	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, - pamiętanie o stosowaniu pochwał i nagród, - terapia psychologiczna, - zajęcia socjoterapeutyczne.	- nauczyciele, rodzice, specjaliści.	PPP Nr 2, ETAP	W trakcie roku szkolnego
3. Uczeń poznaje konsekwencje swego zachowania.	- zapoznanie ucznia z sytuacjami ryzykownymi, - uświadomienie uczniowi konsekwencji zachowań ryzykownych.	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, - pogadanki, rozmowy, - metody pogładowe (filmy), - indywidualne programy i projekty.	- rodzice, wszyscy pracownicy szkoły.	PPP Nr 2, Policja, Straż Pożarna, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Straż Miejska	W trakcie roku szkolnego
4. Uczeń uczy się podstawowych zachowań asertywnych.	- kształtowanie umiejętności ucznia w zakresie komunikacji interpersonalnej i zachowań asertywnych w relacjach dziecko-dziecko, dziecko-dorosły, - zapoznanie z różnymi sposobami porozumiewania się i komunikowania, - upowszechnianie zasad poprawnego	- terapia psychologiczna, - zajęcia socjoterapeutyczne, - pogadanki, rozmowy, - metoda dramy - program „Szkoła Dobrego Słowa” oraz „Rówieśnicy”.	- psycholog, pedagog, socjoterapeuta, - nauczyciele, - rodzice.	PPP Nr 2, ETAP	W trakcie roku szkolnego

	komunikowania się (kultura osobista, kultura słowa).				
5. Uczeń uczy się rozpoznawać przykre i trudne dla niego emocje oraz potrafi sobie z nimi poradzić.	- kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych i cudzych uczuć oraz ich wyrażania, - budowanie umiejętności współodczuwania (empatii), - zapoznanie ucznia z najprostszymi metodami rozładowania przykrych emocji, - stwarzanie przyjaznych uczniowi warunków nauki w czasie lekcji.	- działania wynikające z realizacji treści programowych kształcenia zintegrowanego, - pogadanki, rozmowy, - terapia psychologiczna, - zajęcia socjoterapeutyczne - program „Szkoła Dobrego Słowa” oraz „Rówieśnicy”.	-psycholog, pedagog, socjoterapeuta.	PPP Nr 2, ETAP,	W trakcie roku szkolnego
6. Uczeń wie, jak postępować i do kogo się zwrócić w sytuacji pojawienia się agresji i przemocy.	- zapoznanie uczniów z pojęciami agresji i przemocy, - uczenie pozytywnych sposobów rozładowania napięcia i nauka rozwiązywania problemów, - zapoznanie ze sposobami konstruktywnego rozładowania agresji psychicznej i fizycznej oraz właściwego reagowania w sytuacjach konfliktowych, - rozwijanie umiejętności wyrażania własnych stanów emocjonalnych i rozpoznawania ich u innych ludzi.	- spotkania uczniów z przedstawicielem Policji, Straży Miejskiej, - działania wynikające z realizacją treści programowych, - pogadanki, rozmowy z pedagogiem, psychologiem - program „Szkoła Dobrego Słowa” oraz „Rówieśnicy” - program „Mediacje Rówieśnicze”.	- nauczyciele - wychowawcy, -specjaliści, - rodzice.	PPP 2, ETAP, Straż Miejska	Rok szkolny
7. Uczeń reaguje na wulgarne zachowania innych.	- zwracanie uwagi na rozwijanie umiejętności komunikowania się przez dobór odpowiedniego słownictwa, - zwracanie uwagi w codziennych relacjach na wyrażanie szacunku, - rozwijanie w szkole pozytywnych więzi między wychowawcą, uczniami i rodzicami, - mobilizowanie nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły do każdorazowego reagowania na wulgaryzmy uczniów. - modelowanie zachowań uczniów	- działania wynikające z realizacją treści programowych.	- wszyscy pracownicy szkoły.	Policja, Straż Miejska, ETAP	W trakcie roku szkolnego

	poprzez przykład dorosłych.				
8. Kształtowanie motywacji do rozwoju zawodowego	- uświadomienie znaczenia uczenia się przez całe życie w rozwoju człowieka - zapoznanie z określonymi obszarami zawodowymi - kształtowanie umiejętności tworzenia planu kariery zawodowej - rozpoznawanie swoich predyspozycji i słabych stron	- zajęcia z doradztwa zawodowego - zajęcia wynikające z podstawy programowej - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów		LCDZ BCE	Cały rok szkolny
9. Uczeń korzysta ze wsparcia psychologiczno – pedagogicznego z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych i edukacyjnych	- diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych - zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych - udział uczniów w zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Działania wynikające z realizacji treści programowych Zajęcia rewalidacyjne Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej Zajęcia pozalekcyjne	rodzice, nauczyciele matematyki, wychowawcy „Śruby”	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2, LCDZ BCE	Cały rok szkolny
OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO					
1. Uczeń potrafi uczyć się i korzystać z posiadanej wiedzy.	- tworzenie warunków sprzyjających pełnemu rozwojowi ucznia, - inspirowanie ucznia do poszukiwania sposobów twórczej samorealizacji, - pomoc uczniowi w uświadomieniu własnych mocnych stron, podnoszenie poczucia własnej wartości, - promowanie zdrowej rywalizacji, - poszerzanie wiedzy ucznia poprzez korzystanie z różnych źródeł i nośników informacji, - samodzielnie uczenie się i stosowanie wiedzy w praktyce, - organizowanie przez ucznia pracy własnej i zespołowej, - rozwiązywanie problemów w	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej - prowadzenie oceniania kształtującego - prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod aktywizujących	- nauczyciele, specjaliści, rodzice.	LCDZ BCE	W trakcie roku szkolnego

	twórczy sposób, - dobre przygotowanie do nauki na wyższym etapie kształcenia - rozwijanie ciekawości i aktywności poznawczej.				
2. Uczeń uczy się rozpoznawać swoje uzdolnienia i zainteresowania.	- tworzenie warunków sprzyjających pełnemu rozwojowi ucznia, - inspirowanie ucznia do poszukiwania sposobów twórczej samorealizacji, - pomoc uczniowi w uświadomieniu jego mocnych stron, - wspomaganie rozwoju własnych pasji i zainteresowań uczniów, - wspieranie ucznia w przezwyciężaniu trudności i ograniczeń zdrowotnych, - dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów.	- tablica informacyjna o działających w szkole kołach zainteresowań, - terapia psychologiczna, - prezentacje osiągnięć uczniów w szkole i poza nią, - korygowanie deficytów rozwojowych poprzez zajęcia o charakterze terapeutycznym, rewalidacyjnym.	- specjaliści - wychowawcy Śruby, - nauczyciele bibliotekarze, - opiekunowie kół zainteresowań, - nauczyciele, - rodzice.	PPP Nr 2	W trakcie roku szkolnego
3. Uczeń poznaje inne kultury.	- zapoznanie ucznia z tradycjami, obrzędami, kulturą, religią wybranych państw lub grup etnicznych, - uczenie się dostrzegania własnej tożsamości w relacji z „Innym”, „Obcym”, - uczenie się tolerancji i szacunku wobec odmienności, - otwartość wobec „Innych”, „Obcych” i negowanie stereotypów	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej, - pogadanki, rozmowy - innowacja pedagogiczna :Multi-Kulti”.	- nauczyciele, - katecheci, - specjaliści - rodzice.	Fundacja Dialog	W trakcie roku szkolnego
4. Uczeń wyraża własne poglądy i jest tolerancyjny wobec innych.	- kształtowanie umiejętności ucznia w otwartym wyrażaniu swoich poglądów, próśb i oczekiwań, szanowania poglądów i uczuć innych ludzi, - kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji presji i	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej, - pogadanki, rozmowy.	- nauczyciele, - katecheci, - specjaliści, - rodzice.	ETAP	W trakcie roku szkolnego

	odpowiednich reakcji, - uczeń jest tolerancyjny wobec różnych poglądów, postaw, przekonań, nie kieruje się stereotypami odnoszącymi się do innych narodów i ras, potrafi określić granice tolerancji.				
5. Uczeń wykazuje się kreatywnością i innowacyjnością.	- kształtowanie twórczej postawy - zachęcanie do udziału w działaniach rozwijających twórczą aktywność i innowacyjność - mobilizowanie do prezentowania efektów twórczej pracy	- zajęcia wynikające z podstawy programowej - organizowanie i udział w konkursach - organizowanie i udział w przedstawieniach i przeglądach - wystawy/dekoracje będące efektem twórczej pracy uczniów - projekty edukacyjne	dyrekcja, rodzice, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, wychowawcy „Śruby”	muzea galerie sztuki kina teatry	Cały rok szkolny
6. Uczeń uczestniczy w zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem narzędzi i zasobów cyfrowych	- prowadzenie lekcji z wykorzystaniem narzędzi i zasobów cyfrowych - zapoznanie z programami umożliwiającymi naukę zdalną - wskazanie programów multimedialnych programów edukacyjnych	Działania wynikające z realizacji treści programowych Zajęcia z informatyki	rodzice, nauczyciele		Cały rok szkolny
7. Uczeń bezpiecznie i efektywnie korzysta z technologii cyfrowych	- wskazywanie zagrożeń płynących z nieodpowiedzialnego korzystania z Internetu - przypomnienie zasad bezpiecznego korzystania z mass mediów - rozwijanie zainteresowań uczniów - wskazywanie pożądanych form spędzania czasu wolnego	Działania wynikające z realizacji treści programowych Zajęcia z informatyki	rodzice, nauczyciele	Policja, ETAP	Cały rok szkolny
8. Uczeń poznaje dziedzictwo cywilizacyjne Europy	- przekazanie informacji na temat dorobku cywilizacyjnego Europy - uczenie tolerancji i szacunku wobec odmienności - wdrożenie do kulturalnego	- zajęcia wynikające z podstawy programowej - wycieczki - projekty - innowacja pedagogiczna „Multi-	dyrekcja, rodzice, nauczyciele, wychowawcy Śruby, specjaliści.	Muzea, kina, opera, filharmonia, galerie sztuki, biblioteki, Fundacja DIALOG	Cały rok szkolny

	zachowania w instytucjach kultury - kształtowanie wrażliwości i otwartości wobec odmienności	Kulti”			
9. Uczeń ma świadomość konieczności dbania o swoje zdrowie psychiczne	- uczeń wie jak dbać o swoje zdrowie psychiczne - uczeń wie do kogo się zgłosić w kryzysie psychicznym - uczeń zna symptomy trudności emocjonalnych/kryzysu psychicznego	- zajęcia profilaktyczne - projekty - pogadanki, rozmowy - „Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego”	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, pedagogzy, psycholog, specjaliści	ETAP, CPD	Cały rok szkolny
10. Uczeń zna Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w szkole	- zapoznanie ze Standardami Ochrony Małoletnich (wersja skrócona) - przekazanie informacji do kogo uczeń może się zgłosić w przypadku gdy jest ofiarą przemocy - rozwijanie umiejętności współpracy w zespole klasowym - uczeń dba o swoje bezpieczeństwo i bezpieczeństwo innych	- zajęcia z wychowawcą	dyrekcja, rodzice, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści.	CPD	Wrzesień Cały rok szkolny
11. Uczeń wykorzystuje myślenie analityczne poprzez interdyscyplinarne podejście do realizowanych treści	- rozwijanie umiejętności matematycznych - prowadzenie zajęć łączących wiedzę i umiejętności przyrodnicze i matematyczne - uczeń wskazuje powiązania pomiędzy zachodzącymi zjawiskami	- projekty indywidualne i zespołowe - pogadanki, rozmowy - działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej (przyroda, biologia, fizyka, chemia, matematyka) - innowacja pedagogiczna „Rummikub”	dyrekcja, rodzice, nauczyciele przyrody, biologii, fizyki, chemii, matematyki		Cały rok szkolny
12. Uczeń zna strukturę polskiego systemu edukacyjnego	- zapoznanie z typami szkół ponadpodstawowych - wskazanie znaczenia kształcenia zawodowego -promowanie szkół branżowych i technikum	- zajęcia z wychowawcą - lekcje doradztwa zawodowego - konsultacje z doradcą zawodowym	- wychowawcy - nauczyciele doradztwa zawodowego	LCDC BCO, targi edukacyjne i zawodowe, dni otwarte w szkołach	Cały rok szkolny
OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO					

1.Uczeń uczy się dbać o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych.	- przekazanie wiedzy na tematy związane z higieną pracy i nauki, higieną psychiczną i osobistą, - rozpowszechnianie informacji na temat racjonalnego odżywiania, kulturalnego i estetycznego spożywania posiłków, zdrowego trybu życia oraz higieny ciała, odzieży, miejsca nauki i wypoczynku, - rozpoznawanie przyczyn, objawów, przebiegu, diagnozy, leczenia i profilaktyki różnych chorób (w tym WZW, czerniaka, chorób przenoszonych drogą płciową) - poznanie i stosowanie zasad ruchu drogowego, wdrażanie do zasad bezpieczeństwa na drodze i w miejscach publicznych, przygotowanie uczniów do egzaminu na kartę rowerową, - zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w trakcie wycieczek w mieście oraz poza miastem.	- działania wynikające z realizacji treści programowych, - prelekcje pielęgniarki, - program „Podstępne WZW”, „Znamie! Znam je” - wykonywanie gazetek szkolnych dotyczących zasad higienicznego trybu życia.	- nauczyciele, rodzice, - spotkania z pracownikiem służby zdrowia.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	W trakcie roku szkolnego
2.Uczeń uświadamia sobie, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia.	- uwrażliwienie uczniów na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem, - wykształcenie wśród uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.	- realizowanie programu edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”	- nauczyciele, rodzice, - specjaliści.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	W trakcie roku szkolnego

3. Uczeń uczestniczy w różnych formach aktywności ruchowej.	- promowanie aktywności fizycznej poprzez: zachęcanie do udziału w zajęciach sportowych , - organizowanie sportowych rozgrywek szkolnych i międzyszkolnych, - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa na drodze i podczas gier oraz zabaw, - aktywizowanie osób z nadwagą i innymi problemami zdrowotnymi, - organizowanie integracyjnych wycieczek i imprez sportowo - rekreacyjnych	- zawody, turnieje, konkursy i zajęcia sportowe, - zajęcia na świeżym powietrzu.	- nauczyciele, w tym nauczyciele wychowania fizycznego.	Inne szkoły	W trakcie roku szkolnego
4. Uczeń potrafi konstruktywnie spędzać czas wolny.	- angażowanie uczniów w działalność pozalekcyjną i pozaszkolną, - wskazanie konstruktywnych sposobów spędzania wolnego czasu - relaksu.	- koła i zajęcia pozalekcyjne.	- nauczyciele, rodzice, specjaliści.		W trakcie roku szkolnego
5. Uczeń uświadamia sobie zagrożenia płynące z nadmiernego korzystania z Internetu (w tym sztucznej inteligencji), telefonu komórkowego i gier komputerowych.	- wskazanie zasad bezpiecznego dla zdrowia korzystania z Internetu, telefonu i gier, - rozwijanie myślenia krytycznego w związku z korzystaniem z zasobów Internetu, w tym materiałów opracowanych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji - przypomnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w grupie rówieśniczej.	- zajęcia w ramach godzin z wychowawcą, informatykiem, - zajęcia z pedagogiem, - zajęcia warsztatowe ze specjalistą z ETAP-u.	- wychowawca, pedagog, psycholog, nauczyciele informatyki, rodzice.	ETAP PPP nr 2	W trakcie roku szkolnego
6. Uczeń uświadamia sobie, że spożywanie alkoholu i stosowanie dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia	- uwrażliwienie uczniów na szkodliwe oddziaływanie alkoholu i dopalaczy na organizm człowieka - wykształcenie wśród uczniów umiejętności asertywnego reagowania na zachowania niepożądane	- zajęcia w ramach godzin wychowawczych - prelekcje i spotkania z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej	dyrekcja, rodzice, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, wychowawcy „Śruby”	Komenda Miejska Policji Straż Miejska ETAP	Cały rok szkolny
7. Uczeń rozumie potrzebę	- uczeń wie jak bezpiecznie	- projekty	dyrekcja, nauczyciele,		Cały rok

aktywności fizycznej	podejmować aktywność fizyczną - uczeń zna różne formy aktywności fizycznej	- pogadanki, rozmowy	wychowawcy, pedagodzy, psycholog, specjaliści, nauczyciele wychowania fizycznego		szkolny
----------------------	---	----------------------	---	--	---------

OBSZAR ROZWOJU MORALNEGO					
1. Uczeń zna swoje prawa i obowiązki.	- zapoznanie z prawem i respektowanie praw innych, - rozróżnianie dobra od zła w codziennych sytuacjach, poznanie i rozumienie pojęć: prawo, tolerancja, norma, obowiązek, - poszanowanie, respektowanie i egzekwowanie praw, - poznanie praw dziecka oraz obowiązków i praw ucznia, stosowanie się do nich.	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej.	wszyscy pracownicy szkoły, rodzice.	Kościół	W trakcie roku szkolnego
2. Uczeń poznaje pojęcie niepełnosprawności.	- wyjaśnienie znaczenia pojęć: niepełnosprawność, klasa integracyjna, - kształtowanie pozytywnej postawy wobec osób niepełnosprawnych, - w miarę możliwości pomoc kolegom niepełnosprawnym, - przełamywanie barier i lęku przed osobami niepełnosprawnymi.	- pogadanki, rozmowy, - metody pogładowe (filmy), - indywidualne programy i projekty.	- wychowawcy, - nauczyciele, - specjaliści, - rodzice.		W trakcie roku szkolnego
3. Uczeń poznaje tradycje swojego narodu i regionu.	- zapoznanie ucznia z historią regionu i narodu, - ukazanie uczniowi bogactwa obrzędów naszego regionu, - działania wynikające z realizacji treści programowych,	- działania wynikające z realizacji treści podstawy programowej, - pogadanki, rozmowy, - metody pogładowe (filmy), - indywidualne programy i projekty.	- wychowawcy, - rodzice, - nauczyciele, - katecheci, - dyrekcja, - Kościół,		Zgodnie z kalendarzem imprez szkolnych.

	- apele okolicznościowe, - działania wynikające z realizacji programów autorskich z zakresu edukacji regionalnej.		- muzea, - galerie, - teatr, - filharmonia.		
4. Uczeń szanuje wartości rodzinne i patriotyczne.	- docenienie wartości rodziny w swoim życiu, świadomość swojej pozycji w rodzinie, swoich praw i obowiązków, okazywanie szacunku i miłości najbliższym, odpowiedzialność za dobre imię rodziny, - uczeń kultywuje tradycje i obyczaje rodzinne i patriotyczne, zna symbole narodowe i okazuje im szacunek, potrafi właściwie zachować się podczas uroczystości patriotycznych.	- lekcje historii, języka polskiego, wos, wdźwr, godziny z wychowawcą, religia.	- dyrekcja, rodzice, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści.		Cały rok szkolny
5. Uczeń dokonuje samooceny i planuje przyszłość.	- świadomość swoich predyspozycji zawodowych, - poznanie mocnych stron, zalet i zasobów, - zapoznanie ze współczesnym rynkiem pracy, - przygotowanie do świadomego wyboru szkoły programowo wyższej.	- zajęcia z doradztwa zawodowego.	- rodzice, specjaliści, wychowawcy.	LCDZ BCE	Cały rok szkolny
6. Uczeń szanuje dorobek polskiej i europejskiej kultury	- przekazanie informacji na temat dorobku polskiej i europejskiej kultury - uczenie tolerancji i szacunku wobec odmienności - wdrożenie do kulturalnego zachowania w instytucjach kultury	- zajęcia wynikające z podstawy programowej - wycieczki - projekty	dyrekcja, rodzice, nauczyciele, wychowawcy Śruby, specjaliści.	Muzea, kina, opera, filharmonia, galerie sztuki, biblioteki	Cały rok szkolny
7. Uczeń rozumie potrzebę zdrowego stylu życia	- zapoznanie uczniów z ideą zdrowego stylu życia - wdrożenie uczniów do aktywnego spędzania czasu wolnego - przestrzeganie zasad dotyczących higieny pracy	- zajęcia wynikające z podstawy programowej - zawody sportowe - konkursy i quizy wiedzy - program „Trzymaj Formę”	Nauczyciele biologii, przyrody, w-f; wychowawcy klas, wychowawcy Śruby	Muzeum Historii Medycyny i Farmacji, Sanepid	Cały rok szkolny

PODMIOT: N A U C Z Y C I E L E

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE	TERMIN REALIZACJI
1. Nauczyciel poszerza wiedzę na temat przyczyn i symptomów zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.	- systematyczne śledzenie przez nauczyciela dostępnej prasy i literatury dotyczącej profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, - udział nauczycieli w szkoleniach, kursach i warsztatach dotyczących profilaktyki zagrożeń.	- aktywność własna nauczyciela, - prelekcje.	- zainteresowani nauczyciele, - pracownicy biblioteki.	- Policja, - Służba Zdrowia, - ETAP	Cały rok szkolny
2. Nauczyciel zna i stosuje techniki skutecznej komunikacji interpersonalnej.	- udział nauczycieli w warsztatach doskonalących kompetencje w zakresie komunikacji interpersonalnych.	- warsztaty.	- psycholog, - pedagog.	- PPP Nr 2	Cały rok szkolny
3. Nauczyciele doskonalą własne umiejętności wychowawcze.	- uczestnictwo nauczycieli w warsztatach podnoszących umiejętności wychowawcze (negocjacji, mediacji, interwencji kryzysowej) - uświadomienie znaczenia uczenia się przez całe życie jako podstawy rozwoju zawodowego.	- aktywność własna, - warsztaty.	- nauczyciele, - wychowawcy, - pedagog, - psycholog.	- PPP Nr 2, - BCE - placówki doskonalenia nauczycieli	Cały rok szkolny
4.. Nauczyciel jest inspiratorem działań szkoły na rzecz szeroko rozumianej profilaktyki.	- opracowanie przez nauczycieli różnorodnych form działań profilaktycznych, - dzielenie się nauczycieli własną wiedzą, doświadczeniem i dorobkiem z zakresu profilaktyki.	- scenariusze, - programy, - projekty działań, - referaty, - publikacje, - wymiana doświadczeń przez Internet.	- nauczyciele, - liderzy WDN, - dyrekcja.	- placówki doskonalenia nauczycieli	Cały rok szkolny
5. Nauczyciel organizuje i koordynuje działania wynikające ze Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.	- organizacja przez nauczycieli imprez, spotkań, prelekcji, pogadanek i innych form wynikających z Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, - twórcza realizacja przez nauczyciela zadań	- wszystkie działania służące realizacji celów programów.	-nauczyciele, - wychowawcy, - dyrekcja.	- PPP Nr 2 - Policja, - Kościół, - ETAP - Sąd Rodzinny	Cały rok szkolny

	wynikających ze Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.			i Nieletnich.	
6. Nauczyciele znają specyfikę pracy z uczniem cudzoziemskim	- przekazanie informacji na temat specyfiki pracy z uczniem cudzoziemskim - przekazanie informacji na temat zasad przeprowadzania egzaminów zewnętrznych dla uczniów cudzoziemskich - wsparcie asystentów międzykulturowych w procesie edukacyjnym	- przekazanie informacji za pomocą dziennika elektronicznego - umieszczenie informacji na stronie internetowej Szkoły i w pokoju nauczycielskim - udział nauczycieli w szkoleniach dotyczących pomocy uczniom z doświadczeniem migracji - analiza literatury psychologiczno – pedagogicznej na temat pracy z uczniem cudzoziemskim	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, personel administracji i obsługi, specjaliści, asystenci międzykulturowi	Organizacje pozarządowe „Fundacja Polza” „Fundacja Dialog” szkolenia organizowane przez: MODM, BCE, GWO, UwB	Cały rok szkolny
7. Nauczyciele prawidłowo i skutecznie wykorzystują technologię informacyjno-komunikacyjną w procesie edukacyjnym.	- przekazanie informacji nt. roli technologii informacyjno-komunikacyjnej w procesie edukacyjnym - urozmaicenie przebiegu zajęć - przekazanie informacji o nowoczesnych programach i aplikacjach do wykorzystania w procesie edukacyjnym	- udział nauczycieli w szkoleniach i e-szkoleniach z zakresu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej w procesie edukacyjnym - samokształcenie nauczycieli w ww. obszarze	nauczyciele	MODM, CEN, platformy i portale edukacyjne	Cały rok szkolny
8. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i	- dostosowywanie procesu edukacyjnego do potrzeb i możliwości uczniów z SPE	- doskonalenie nauczycieli	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy,	Placówki prowadzące doskonalenie	Cały rok szkolny

jakości wsparcia udzielanego uczniom w grupie zróżnicowanej.	- dostosowanie infrastruktury szkolnej do wymagań spełniających kryteria dostępności - stosowanie oceniania kształtującego - stosowanie metod aktywizujących oraz opartych na własnej aktywności uczniów.	- dostosowywanie przebiegu lekcji i form sprawdzających wiedzę i umiejętności do potrzeb i możliwości uczniów z SPE - systematyczna analiza dokumentacji wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne	pedagodzy, psycholog, specjaliści	nauczycieli	
9. Nauczyciele rozumieją szanse i zagrożenia z dostępu do materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji	- przekazanie informacji na zasad funkcjonowania sztucznej inteligencji - uświadomienie o wadach i zaletach tworzenia treści w oparciu o sztuczną inteligencję - kształtowanie umiejętności odróżniania materiałów powstałych w oparciu o sztuczną inteligencję - rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć z wykorzystaniem sztucznej inteligencji	- przekazanie informacji za pomocą dziennika elektronicznego - rozmowy i spotkania indywidualne - udział w szkoleniach	dyrekcja, nauczyciele, pedagog, psycholog, koordynator WDN	Ośrodki doskonalenia nauczycieli	Cały rok szkolny
9. Nauczyciele znają i przestrzegają obowiązujące w szkole Standardy Ochrony Małoletnich	- przekazanie informacji na temat zapisów dokumentu - nauczyciele znają procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - nauczyciele znają podstawowe symptomy, które mogą wskazywać, że dziecko jest ofiarą przemocy - nauczyciele reagują na sygnały świadczące o możliwości wystąpienia przemocy	- rozmowy i spotkania indywidualne - przekazanie informacji za pomocą dziennika elektronicznego - udział w szkoleniach	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog, koordynator WDN	CPD	Cały rok szkolny
10. Nauczyciele	- wskazanie roli kształcenia zawodowego	- udział w	Dyrekcja, wychowawcy,	LCDC BCO, targi	Cały rok

wspomagają uczniów i rodziców w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej	- zapoznanie z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych - wskazywanie zawodów przyszłości oraz zawodów zagrożonych - rola sztucznej inteligencji w tworzeniu środowiska pracy	szkoleniach - rozmowy i spotkania indywidualne - przekazanie informacji za pomocą dziennika elektronicznego	pedagog,	edukacyjne i zawodowe, dni otwarte w szkołach	szkolny
---	---	---	----------	---	---------

PODMIOT: R O D Z I C E

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE	TERMIN REALIZACJI
1. Rodzice mają poczucie współodpowiedzialności za realizację zadań wychowawczych szkoły.	- zaznajomienie rodziców z realizowanymi w szkole działaniami wychowawczo-profilaktycznymi, -współorganizacja i udział rodziców w imprezach szkolnych.	- udział w uroczystościach wynikających ze szkolnego kalendarza imprez, - udział w imprezach klasowych, - spotkania informacyjne.	- Rada Szkoły, - wychowawcy klas, - dyrekcja.		Zgodnie z kalendarzem szkolnym.
2. Rodzice potrafią zorganizować dziecku czas wolny oraz wesprzeć je w przypadku wystąpienia problemów z nauką.	- uczestnictwo rodziców w różnorodnych formach doksztalcania, zawierających elementy pedagogiki zabawy i dydaktyki.	- warsztaty, - prelekcje, - indywidualne konsultacje.	- nauczyciele posiadający stosowne kwalifikacje.		Cały rok szkolny
3. Rodzice mają świadomość wpływu prawidłowych relacji w rodzinie na rozwój dziecka.	- udział rodziców w spotkaniach i prelekcjach na temat wychowawczej funkcji rodziny, - umożliwienie rodzicom korzystania z indywidualnych porad i konsultacji pomocnych w rozwiązywaniu	- warsztaty, - prelekcje, - indywidualne konsultacje, - tablica informacyjna dla rodziców,	- wychowawcy klas, - psycholog, - pedagog.	- PPP Nr 2	Cały rok szkolny

	problemów rodziny, - propagowanie informacji na temat instytucji i placówek wspomagających rodzinę w realizacji jej funkcji wychowawczej.	- informacje na stronie internetowej szkoły.			
4. Rodzice mają wiedzę na temat symptomów zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz wiedzą, do jakich placówek wspomagających mogą się kierować.	- zapoznanie rodziców z symptomami zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, - dostarczenie rodzicom informacji o placówkach i instytucjach wspierających.	- prelekcje, - zebrania rodziców, - informacje na stronie internetowej szkoły, - dostarczenie materiałów informacyjnych.	- wychowawcy klas, - psycholog, - pedagog, - pielęgniarka.	- wszystkie instytucje wspomagające funkcjonowanie rodziny i szkoły	Cały rok szkolny
5. Rodzice posiadają odpowiednie umiejętności wychowawcze, które są pomocne w rozwiązywaniu problemów związanych z zachowaniami ryzykownymi dzieci.	- organizowanie rodzicom spotkań ze specjalistami podnoszącymi ich umiejętności wychowawcze.	- prelekcje, - warsztaty, - pogadanki, - indywidualne konsultacje, - spotkania grup wsparcia.	- wychowawcy klas, - psycholog, - pedagog.	PPP nr 2	Cały rok szkolny
6. Rodzice znają konsekwencje prawne zachowań ryzykownych dzieci.	- zapoznanie rodziców z konsekwencjami prawnymi zachowań ryzykownych dzieci.	- prelekcje, - spotkanie z przedstawicielami Policji.	- wychowawcy klas, - psycholog, - pedagog.	Policja, Straż Miejska	Cały rok szkolny
7. Rodzice dzieci obcokrajowców znają strukturę polskiego systemu oświaty i zasady panujące w szkole	- przekazanie przetłumaczonych informacji na temat polskiego systemu oświaty i zasad panujących w szkole	- przekazanie informacji za pomocą dziennika elektronicznego - zebranie z rodzicami w obecności asystenta międzykulturowego	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, personel administracji i obsługi, specjaliści	Organizacje pozarządowe „Fundacja Polza” „Fundacja Dialog”	Na bieżąco, w razie potrzeb
8. Rodzice rozumieją szanse i zagrożenia z dostępu dzieci i młodzieży do materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji	- przekazanie informacji na zasad funkcjonowania sztucznej inteligencji - uświadomienie o wadach i zaletach tworzenia treści w oparciu o sztuczną inteligencję - kształtowanie umiejętności odróżniania materiałów powstałych w	- przekazanie informacji za pomocą dziennika elektronicznego - rozmowy i spotkania indywidualne - udział w webinarach skierowanych do	dyrekcja, nauczyciele, pedagog, psycholog,	Białostocka Akademia Rodziny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2; ETAP	Cały rok szkolny

	oparciu o sztuczną inteligencję	rodziców			
9. Rodzice znają obowiązujące w szkole Standardy Ochrony Małoletnich	- przekazanie informacji na temat zapisów dokumentu - rodzice znają procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - rodzice wiedzą do jakich placówek mogą zgłosić się o pomoc w przypadku trudności wychowawczych	- zebrania z rodzicami - rozmowy i spotkania indywidualne - przekazanie informacji za pomocą dziennika elektronicznego	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog		Cały rok szkolny
11. Rodzice znają strukturę polskiego systemu edukacyjnego i potrafią wspomóc dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej	- przekazanie informacji o polskim systemie edukacyjnym - wskazanie roli kształcenia zawodowego - zapoznanie z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych	- zebrania z rodzicami - rozmowy i spotkania indywidualne - przekazanie informacji za pomocą dziennika elektronicznego	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog,	LCDC BCO, targi edukacyjne i zawodowe	Cały rok szkolny

**KALENDARIUM IMPREZ SZKOLNYCH
w roku szkolnym 2025/2026**

Lp.	Nazwa	Miesiąc	Organizator
1.	Koordynator wyjść i imprez szkolnych w klasach I-III	cały rok szkolny	Jolanta Mierzejewska
2.	Spotkania z ciekawymi ludźmi	cały rok szkolny	biblioteka
3.	„Światowy Dzień Pierwszej Pomocy” – wystawa, pogadanki	IX	nauczyciele biologii
4.	Dzień Orderu Uśmiechu	IX	biblioteka
5.	Międzynarodowy Dzień Kropki	IX	chętni nauczyciele
6.	Narodowe Czytanie 2025 „Czytamy poezję Jana Kochanowskiego” – zgłoszenie szkoły do akcji; czytanie w klasach 7-8 oraz stemplowanie książek okolicznościową pieczętą	IX	biblioteka
7.	Pasowanie na Świetliczanina	IX	wychowawczynie świetlicy szkolnej
8.	Piknik z Janem Kochanowskim kl. 8	IX	B. Sadowska
9.	„Święto Ziemniaka – plenerowe gry i zabawy dla klas 1-3	IX/X	Patrycja Iwanicka-Krajewska Grażyna Perkowska
10.	„Dzień Drzewa”- wystawa, zajęcia warsztatowe, sadzenie drzew w ogrodzie szkolnym	X	nauczyciele biologii
11.	„Dary jesieni” – gazetka szkolna, propozycje przepisów na zdrowe posiłki, promowanie zdrowego odżywiania się	X	nauczyciele biologii
12.	Czytanie dzieł Jana Kochanowskiego, gazetka, cykl zajęć o życiu i twórczości	X	M. Falgowska J. Kusznerczuk
13.	Dzień gier planszowych	X	nauczyciele matematyki
14.	Europejski Tydzień Kodowania 2025	X	nauczyciele informatyki
15.	Jesienny raj – zabawy sensoryczno-plastyczne. Klasy 1 A, 1 E, 1 F	X	Agnieszka Karłuk Alina Sintera
16.	Konkurs plastyczno - językowy „My Superhero” dla klas 4-6 SP	X	A. Sarosiek B. Ptaszyńska
17.	Lekcje IPN, wyjścia do muzeum	X	nauczyciele historii
18.	Międzywojewódzki Turniej Koszykówki Dziewcząt i Chłopców	X	E. Kosińska M. Sepko
19.	Obchody Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych ph. „Biblioteka zaprasza człowieka”	X	biblioteka
20.	Obchody Roku Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – konkurs recytatorski dla uczniów klas 7-8	X	biblioteka
21.	Omnibus o Piastach kl.5	X	nauczyciele historii
22.	Przegląd i konkurs pieśni patriotycznych	X	nauczyciele historii
23.	Quiz wiedzy o lekturach szkolnych kl. 4	X	M. Falgowska J. Kusznerczuk

24.	Smaczny i zdrowy dzień pomarańczowy – akcja propagująca zdrowe odżywianie	X	R. Kiersnowska J. Snarska P. Iwanicka-Krajewska
25.	Szkolny Konkurs plastyczny ph. „Jan Paweł II – patron naszej szkoły”	X	Piętka J. Borowik M. Kozacka A. Rzepnicka T.
26.	Szkolny Test wiedzy o Janie Pawle II dla uczniów klas III	X	Piętka J. Borowik M. Kozacka A. Wanczewska B.
27.	Ślubowanie klas I	X	nauczycielki klas 1
28.	Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego	X	Julia Karłuk, Paula Karłuk, Ewa Bronecka, Marta Walewska
29.	Święto Szkoły	X	wychowawczynie światlicy szkolnej
30.	Święto Szkoły – konkurs wiedzy o SP 45	X	nauczyciele historii
31.	Tolkien wciąż na topie (wystawa)	X	B. Sadowska
32.	Turniej Koszykówki Dziewcząt o Puchar Prezesa MUKS Stoczek 45 Białystok (rocznik 2011-2012)	X	E. Kosińska M. Sepko
33.	Turniej Koszykówki Dziewcząt o Puchar Prezesa MUKS Stoczek 45 Białystok (rocznik 2013)	X	E. Kosińska M. Sepko
34.	Turniej Koszykówki Dziewcząt o Puchar Prezesa MUKS Stoczek 45 Białystok (roczniki 2014-2015)	X	E. Kosińska M. Sepko
35.	Warsztaty – „Orientacja w terenie” dla uczniów klas V i VI	X	Iwona Korolkiewicz Elżbieta Kuźma
36.	Żywa lekcja historii bractwo Kerim	X	nauczyciele historii
37.	„Moja wymarzona szkoła” – konkurs plastyczny dla klas 1-3	X/XI	Patrycja Iwanicka-Krajewska Grażyna Perkowska
38.	Zbiórka żołądki dla zwierząt	X-XI	nauczyciele biologii
39.	Andrzejki	XI	wychowawczynie światlicy szkolnej
40.	Apel z okazji Światowego Dnia Życzliwości i Pozdrowień	XI	M. Białous A. Łuczaj B. Ugolik A. Załuska A. Krasnowska
41.	Dzień Języka Ojczystego – „Polszczyzna jest piękna”	XI	M. Białous A. Łuczaj B. Ugolik A. Załuska
42.	Gra ortograficzna „Na tropach ortografii”	XI	M. Białous A. Łuczaj B. Ugolik A. Załuska

43.	Konkurs ortograficzny kl. 6	XI	M. Białous A. Łuczaj B. Ugolik A. Załuska
44.	Konkurs recytatorski – utwory Jana Kochanowskiego	XI	M. Białous A. Łuczaj B. Ugolik A. Załuska
45.	Konkurs wiedzy mitologicznej kl. 5-6 „Bliżej Olimpu”	XI	M. Białous A. Łuczaj B. Ugolik A. Załuska
46.	Konkursy upcylingowe na ozdoby świąteczne – kl. 7 i 8	XI	Ambrożewicz Joanna Kardasz Marzena Kłosowska Joanna Pieszalska Agnieszka
47.	Międzynarodowy Dzień Łamańców Językowych	XI	J. Wanielewska M. Gonczaruk
48.	Międzynarodowy Dzień Łamańców Językowych – ćwiczenia z lustrem	XI	M. Falgowska J. Kusznerczuk
49.	Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci	XI	Julia Karłuk Paula Karłuk Ewa Bronecka Marta Walewska
50.	Narodowe Święto Niepodległości – apel	XI	Teresa Rzepnicka
51.	Patriotyczne śpiewanie dla uczniów klas trzecich z okazji święta 11. Listopada	XI	biblioteka
52.	Podsumowanie konkursu matematycznego Fenek sesja jesienna – uroczystość wręczenia nagród	XI	R. Kiersnowska J. Snarska A. Karłuk
53.	Prezentacja społeczności szkolnej przedstawienia „Lekcja” na podstawie wierszy J. Tuwima i J. Brzechwy.	XI	Chlabicz Ewa
54.	Rebus fizyczny i chemiczny – kl. 7 i 8	XI	Ambrożewicz Joanna Kardasz Marzena Kłosowska Joanna Pieszalska Agnieszka
55.	Spotkanie z Bractwem Kurkowym	XI	biblioteka
56.	Szkolny Konkurs Recytatorski „Mały Patriota”	XI	M. Borowik A. Kozacka E. Simson K. Woronowicz-Druć A. Adamiak E. Sokołowska
57.	Światowy Dzień tabliczki mnożenia	XI	nauczyciele matematyki
58.	Tydzień Edukacji Globalnej ph. „Działanie daje nadzieję. Razem w stronę sprawiedliwej, pokojowej i zrównoważonej przyszłości”	XI	biblioteka
59.	Urodziny Pluszowego Misia - przedstawienie	XI	biblioteka

60.	Andrzeжки klasowe	XI	J. Zdanuczyk E. Słowikowska
61.	„Olimpusek- ogólnopolski konkurs wiedzy dla klas 1-3”9 (sesja zimowa)	XII	Patrycja Iwanicka-Krajewska Grażyna Perkowska
62.	„Podaruj wiersz” dla uczniów klas 4-5 – włączenie się w Ogólnopolską Akcję „Poezja jest darem” organizowaną przez Fundację im. Zbigniewa Herberta	XII	biblioteka
63.	„Stroik Świąteczny” – konkurs plastyczno-techniczny dla klas 1-3	XII	Patrycja Iwanicka-Krajewska Grażyna Perkowska
64.	Akcja charytatywna pomocy zwierzętom ze Schroniska Zwierząt w Białymstoku	XII	nauczyciele biologii
65.	Christmas Song Contest dla klas 4-6	XII	K. Leończuk M. Wasiluk
66.	Jasełka	XII	E.Sokołowska A. Adamiak
67.	Kalendarz przedświąteczny	XII	nauczyciele matematyki
68.	Kiermasz świąteczny na rzecz Hospicjum Opatrzności Bożej	XII	Patrycja Iwanicka-Krajewska Grażyna Perkowska Marta Borowik + nauczyciele chętni
69.	Konkurs plastyczno - językowy dla klas 1-3 „Christmas Pictionary” na świąteczny słowniczek obrazkowy w języku angielskim	XII	A. Sarosiek B. Ptaszyńska
70.	Liga zadaniowa z fizyki – kl. 7 i 8	XII	Ambrożewicz Joanna Kardasz Marzena
71.	Mikołajki w bibliotece – Mała książka wielki człowiek Akcja czytelnicza dla pierwszoklasistów	XII	biblioteka
72.	Mikołajkowy Turniej Koszykówki Dziewcząt (roczniki 2011-2012, 2013, 2014-2015)	XII	E. Kosińska M. Sepko
73.	Szkolny Festiwal Kolęd i Pastorałek ph. „Dzieciaki kolędują”	XII	Piętka J. Borowik M.
74.	W krainie św. Mikołaja	XII	wychowawczynie świątecznej szkolnej
75.	Warsztaty – „Tajemnica skał” dla uczniów klas V	XII	Iwona Korolkiewicz
76.	Warsztaty świąteczne dla rodziców dla klas 1 d i 1 e – bomki	XII	Patrycja Iwanicka-Krajewska Grażyna Perkowska
77.	Wigilia klasowa	XII	J. Zdanuczyk E. Słowikowska
78.	XII edycja Wojewódzkiego Integracyjnego Konkursu Muzycznego „Przy wigilijnym stole”	XII	M. Borowik, M. Walewska, A. Kozacka, A. Ostaszewska, E. Krysztopowicz

79.	XIX edycja miejskiego konkursu plastycznego „Maluj Mikołaje z wielką rozkoszą, bo one prezenty przynoszą”	XII	Eliza Siemieńczyk Agnieszka Karłuk Joanna Snarska Małgorzata Blecharczyk Monika Gromek Katarzyna Dzieszkowska Alina Sintera Renata Kiersnowska
80.	XIX edycja miejskiego konkursu plastycznego „Rób aniołki z wielką rozkoszą, bo one szczęście przynoszą”	XII	Eliza Siemieńczyk Agnieszka Karłuk Joanna Snarska Małgorzata Blecharczyk Monika Gromek Katarzyna Dzieszkowska Alina Sintera Renata Kiersnowska
81.	Pokaz doświadczeń fizycznych i chemicznych przygotowanych i prezentowanych przez uczniów klas 7 i 8	XII-I	Ambrożewicz Joanna Kardasz Marzena Kłosowska Joanna Pieszalska Agnieszka
82.	„Bezpieczne i aktywne ferie zimowe”- szkolny konkurs dla klas I-VIII	I	nauczyciele biologii
83.	Dzień Kubusia Puchatka	I	biblioteka
84.	Międzyszkolny Konkurs Fotograficzny dla klas I-III pn. „Ferie zimowe – spędzam aktywnie”	I	Katarzyna Fuchler Anna Dzieniszewska Jolanta Mierzejewska Urszula Techmańska
85.	Półkolonie na sportowo	I	E. Kosińska M. Sepko
86.	Wesoły karnawał	I	wychowawczynie świątlicy szkolnej
87.	Zabawa choinkowa dla klas I-III	I	Jolanta Mierzejewska
88.	„Pamiętnik pędzlem malowany” – konkurs plastyczny dla klas 1-3	II	Patrycja Iwanicka- Krajewska Grażyna Perkowska
89.	DBI Dzień Bezpiecznego Internetu 2026	II	nauczyciele informatyki
90.	Dni otwarte szkoły	II	współorganizator – R. Kiersnowska J. Snarska
91.	Dzień Języka Ojczystego	II	J. Wanielewska M. Gonczaruk M. Falgowska
92.	Obchody Międzynarodowego Dnia Kota	II	biblioteka
93.	Walentynki w bibliotece	II	biblioteka
94.	Walentynkowy Konkurs Ortograficzny kl.6	II	nauczyciele poloniści
95.	Zabawa Walentynkowa	II	wychowawczynie świątlicy szkolnej
96.	„Famous English or American Pearson” w	III	M. Dakowicz

	ramach innowacji dla klas 4		M. Roszkowska-Szysko
97.	„Korowód wiosenny klas” – marsz klas 1-3 z okazji powitania Pani wiosny	III	Patrycja Iwanicka-Krajewska Grażyna Perkowska Marta Borowik Anna Kozacka
98.	„Światowy Dzień Wody”- pogadanki na temat znaczenia wody w przyrodzie i formach jej ochrony, wystawa	III	nauczyciele biologii
99.	Apel o zdrowym odżywianiu dla klas 1-3	III	R. Kiersnowska J. Snarska
100.	Apel promujący zdrowe odżywianie	III	J. Zdanuczyk E. Słowikowska
101.	Dzień Czytania Tolkiena	III	J. Wanielewska M. Gonczaruk
102.	Dzień liczby PI	III	nauczyciele matematyki
103.	Europejski Dzień Logopedy	III	Eliza Siemieńczyk Ewa Dyszkiewicz
104.	IV edycja Miejskiego Konkursu Piosenki „Baby, ach te baby”	III	M. Borowik M. Walewska
105.	Kangur matematyczny	III	nauczyciele matematyki
106.	Konkurs dla klas II ph. „Co wiesz o Świętach Wielkanocnych?”	III	M. Krętowska M. Zdzitowiecka
107.	Konkurs plastyczny - językowy „Animal hybryd” dla klas 3-4 SP	III	A. Sarosiek B. Ptaszyńska
108.	Konkurs turystyczny ph. „Bogactwo przyrodnicze i kulturowe woj. podlaskiego” dla uczniów klas VI	III	Iwona Korolkiewicz Elżbieta Kuźma
109.	Konkurs ze znajomości literatury fantastycznej kl.6-7	III	J. Wanielewska M. Gonczaruk
110.	Konkursy upcylingowe na ozdoby świąteczne – kl. 7 i 8	III	Ambrożewicz Joanna Kardasz Marzena Kłosowska Joanna Pieszalska Agnieszka
111.	Międzyszkolny konkurs „Uwolnij kreatywność ----”	III	E. Chlacz, E. Słowikowska K. Woronowicz-Druć
112.	Mistrz Interpunkcji kl. 6-8	III	B. Sadowska, B. Jackowska
113.	Olimpijka klas II	III	współorganizator – R. Kiersnowska J. Snarska
114.	Olimpijka szkolna dla klas 1-3	III	Patrycja Iwanicka-Krajewska Grażyna Perkowska Marta Borowik Anna Kozacka Joanna Snarska Renata Kiersnowska Małgorzata Peczyńska –

			Raj Marta Cutter Anna Dzieniszewska
115.	Powitanie wiosny	III	wychowawczynie światlicy szkolnej
116.	Konkurs „Czy znasz twórczość Hansa Christiana Andersena?” dla uczniów klas trzecich	I-II	biblioteka
117.	Konkurs zabawa z zagadkami „Easter egg hunt” dla klas 4	III/IV	A. Sarosiek M. Dakowicz M. Roszkowska-Szyszeko
118.	Wiosenny Turniej Koszykówki Dziewcząt o Puchar Prezesa MUKS Stoczek 45 Białystok (rocznik 2013)	III/IV	E. Kosińska M. Sepko
119.	Wiosenny Turniej Koszykówki Dziewcząt o Puchar Prezesa MUKS Stoczek 45 Białystok (roczniki 2014-2015)	III/IV	E. Kosińska M. Sepko
120.	Booktalking – krótko i ciekawie o książce. Konkurs czytelniczy etap szkolny i miejski dla uczniów klas 4-8 miasta Białegostoku	III-IV	biblioteka
121.	Warsztaty – „Wyznaczanie azymutu” dla uczniów klas VI	IV	Iwona Korolkiewicz Elżbieta Kuźma Marzanna Sepko
122.	„Dzień Ziemi” – festyn, pogadanki, wystawa	IV	nauczyciele biologii
123.	Dzień Teatru – przygotowanie spektaklu teatralnego dla uczniów klas I-IV na podstawie wybranego tekstu literackiego	IV	biblioteka
124.	Dzień Ziemi	IV	wychowawczynie światlicy szkolnej
125.	Konkurs matematyczny „Mistrz Tabliczki Mnożenia klas III”	IV	J. Zdanuczyk, E. Słowikowska
126.	Konkurs na najciekawszą notatkę graficzną (sketchnotkę) z fizyki i chemii – kl. 7 i 8	IV	Ambrożewicz Joanna Kardasz Marzena Kłosowska Joanna Pieszalska Agnieszka
127.	Konkurs na projekt zakładki do książki „Zakładkowy zawrót głowy”	IV	J. Wanielewska M. Gonczaruk
128.	Międzyszkolny Konkurs Plastyczny dla klas I-III - „Wiosenne motyle”	IV	Katarzyna Fuchler Anna Dzieniszewska Jolanta Mierzejewska Urszula Techmańska
129.	Obchody Międzynarodowego Dnia Książki – spotkania z pisarzami ; wyjścia na Targi Książki	IV	biblioteka
130.	Światowy Dzień Świadomości Autyzmu	IV	Eliza Siemieńczyk Ewa Dyszkiewicz
131.	Światowy Dzień Świadomości Autyzmu	IV	Julia Karłuk Paula Karłuk

			Ewa Bronecka Marta Walewska
132.	Uroczystość podsumowująca konkurs matematyczny Fenek – sesja wiosenna	IV	R. Kiersnowska J. Snarska A. Karłuk
133.	XXIII edycja miejskiego konkursu plastycznego „Zajaczki, baranki, pocztówki, pisanki – wielkanocne niespodzianki”	IV	Eliza Siemieńczyk Agnieszka Karłuk Joanna Snarska Małgorzata Bleharczyk Monika Gromek Katarzyna Dzieszkowska Alina Sinder Renata Kiersnowska
134.	Pokaz doświadczeń fizycznych i chemicznych przygotowanych i prezentowanych przez uczniów klas 7 i 8	IV-V	Ambrożewicz Joanna Kardasz Marzena Kłosowska Joanna Pieszalska Agnieszka
135.	„Światowy Dzień bez Papierosa”- pogadanki, wystawa	V	nauczyciele biologii
136.	Dzień Rodziny	V	wychowawczynie światlicy szkolnej
137.	Konkurs recytatorski „Mistrz pięknej mowy”	V	Eliza Siemieńczyk Ewa Dyszkiewicz
138.	Liga zadaniowa z fizyki – kl. 7 i 8	V	Ambrożewicz Joanna Kardasz Marzena
139.	Prymus z języka angielskiego dla klas 5	V	S. Rogowska M. Podbielska K. Jedlińska
140.	Szkolny festiwal piosenki patriotyczno-wojskowej	V	M. Borowik K. Woronowicz-Druć E. Simson
141.	Streetball 3x3 dla dzieci i młodzieży	V/VI	E. Kosińska M. Sepko
142.	„Zdrowy styl życia” – zabawy sportowo-edukacyjne wybranych klas	VI	nauczyciele biologii
143.	Apel grupy wiekowej „Bezpieczne wakacje”	VI	E. Sokołowska A. Adamiak
144.	Bezpieczne wakacje – apel dla klas I-III	VI	Piętka J. Wanczewska B.
145.	Dzień Dziecka	VI	wychowawczynie światlicy szkolnej
146.	Dzień Dziecka – stoisko eksperymenty	VI	współorganizator – R. Kiersnowska J. Snarska
147.	Dzień Sportu	VI	wychowawczynie światlicy szkolnej
148.	English vs Deutsch – słowa w akcji! (kl. 7 i 8)	VI	M. Prażych A. Silkinis K. Szlendak
149.	Festyn z okazji Dnia Dziecka klas 1-3	VI	Patrycja Iwanicka-

			Krajewska Grażyna Perkowska
150.	Frohe Ostern! – konkurs na najpiękniejszą kartkę z życzeniami w języku niemieckim (kl. 7 i 8)	VI	M. Prażych
151.	Językowe Domino (klasy 8)	VI	M. Prażych A. Silkinis, K. Szlendak
152.	Kiermasz książek	VI	J. Wanielewska M. Gonczaruk
153.	Konkurs na najciekawszy dwujęzyczny kalendarz adwentowy (kl. 7 i 8)	VI	M. Prażych A. Silkinis K. Szlendak
154.	Konkurs wiedzy z zakresu kultury krajów anglojęzycznych w ramach innowacji pedagogicznej dla klas 4 – „English Culture Master”	VI	A. Sarosiek M. Dakowicz M. Roszkowska-Szysko
155.	Mein Hobby von A bis Z - konkurs na najciekawszy autorski słowniczek tematyczny (kl. 7)	VI	M. Prażych
156.	Mein Traumhaus – zaprojektuj swój wymarzony dom po niemiecku! (kl. 8)	VI	M. Prażych
157.	Obóz sportowo-rekreacyjny	VI	E. Kosińska, M. Sepko
158.	Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom – Rozczytane Podlaskie	VI	biblioteka
159.	Pożegnanie klasy III	VI	J. Zdanuczyk E. Słowikowska
160.	Spelling Contest dla klas 4-6	VI	K. Leończuk M. Wasiluk
161.	Stammbaum-Projekt - konkurs na najbardziej oryginalny projekt drzewa genealogicznego w języku niemieckim (kl. 7)	VI	M. Prażych
162.	Test wiedzy o Berlinie (klasy 7 i 8)	VI	M. Prażych

Opracował: Leszek Zega

**Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących
w Szkole Podstawowej Nr 45 im. Św. Jana Pawła II w Białymstoku
rok szkolny 2025/2026**

We wrześniu 2025 roku przeprowadzono badania dotyczące sytuacji wychowawczej, w ramach diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka. Wiedza o czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących jest niezbędna w profilaktyce, ponieważ umożliwia rozumienie mechanizmów powstawania zachowań problemowych i tworzenie skutecznych strategii profilaktycznych. Narzędziem badawczym były ankiety przeprowadzone w wersji

online wśród uczniów, rodziców oraz nauczycieli. W badaniu wzięło udział 56 uczniów z klas IV-VIII, 99 rodziców uczniów oraz 29 wychowawców klas IV-VIII.

Przez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego. Wskazywane czynniki ryzyka to m.in.: niepowodzenia szkolne, trudności w relacjach z rówieśnikami, przejawy aktów agresji; występowanie zjawiska cyberprzemocy; uzależnienia od używek/Internetu; problemy rodzinne oraz zdrowotne, w tym również w aspekcie zdrowia psychicznego.

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa odporność na działanie czynników ryzyka. Wskazywane czynniki chroniące to m.in.: poczucie bezpieczeństwa w szkole i w środowisku rodzinnym, silna więź emocjonalna z rodzicami; pozytywne nastawienie do nauki; dobre wyniki szkolne/sukcesy, poczucie przynależności do grupy; rozwój własnych zainteresowań.

UCZNIOWIE

W badaniu ankietowym wzięło udział 56 uczniów z klas IV-VIII, w tym z klas VIII- 30%, V - 23%, VI - 22%, VII - 20%, IV- jedynie 3 osoby. Spośród ankietowanych 60% stanowią dziewczynki, a 40% chłopcy. Większość uczniów zna zasady obowiązujące w szkole (89%) oraz stara się przestrzegać ustalonych reguł (tak - 28%, raczej tak – 64%).

W szkole bezpiecznie czuje się 64% ankietowanych, w klasie bardzo dobrze czuje się 23%, a dobrze 43%. W ciągu ostatnich 12 miesięcy przemocy w szkole doświadczyło 43% ankietowanych, natomiast 57% uczniów nie doświadczyło przemocy w szkole.

Na pytanie: „Które z poniższych stwierdzeń odnoszą się do Ciebie?” uczniowie udzielili następujących odpowiedzi:

- doświadczyłam/em agresji słownej w szkole - 57%
- doświadczyłam/em agresji relacyjnej w szkole– 34%
- doświadczyłam/em agresji fizycznej w szkole– 25%
- doświadczyłam/em przemocy w Internecie – 14%
- nadal doświadczam przemocy rówieśniczej w szkole – 11%
- doświadczyłam/em przemocy w rodzinie – 7%

- nadal doświadczam przemocy w rodzinie – 4%
- żadna z powyższych opcji – 37%.

Większość uczniów (93%) deklaruje, że ma świadomość konsekwencji wynikających z przemocy np. prawnych, zdrowotnych/psychicznych. Uczniowie wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc w sytuacji trudnej (np. konflikt w klasie, problemy rodzinne, kryzys psychiczny) i z takiej pomocy korzystają. W szkole 54% uczniów zgłasza problem do wychowawcy, nauczyciela dyżurującego - 25%, pedagoga - 22%, psychologa - 14%. Do rodzica/prawnego opiekuna zgłasza się o pomoc 48% ankietowanych, 6 osób deklaruje brak takiego wsparcia ze strony bliskiej osoby. W zakresie sposobów rozwiązywania konfliktów – 45% ankietowanych dąży do porozumienia z drugą osobą. Zawsze reaguje na krzywdę innych - 20%. Natomiast nie reaguje na krzywdę innych i nie zgłasza problemu 6 osób spośród ankietowanych. Z telefonu zaufania korzystają 2 osoby. Niepokojące jest, że aż 27% uczniów nie mówi nikomu o swoich problemach.

Na pytanie: „Czy podejmowałaś/eś zachowania ryzykowne, wykraczające poza obowiązujące normy i zasady społeczne?” Spora część uczniów - 68% ankietowanych deklaruje, że takich działań nie podejmowało. Uczniowie sporadycznie podjęli zachowania ryzykowne (od 1 do 10 osób), samookaleczenia-11, picie energetyków-7, wagarowanie-6, cyberprzemoc-5, oglądanie treści niedozwolonych w Internecie-5, kradzież-4, wnoszenie na teren szkoły niedozwolonych rzeczy np. ostrych narzędzi-4, niszczenie mienia szkoły-4, spożywanie alkoholu-4, e-papierosy-4, papierosy-3, stosowanie agresji w szkole-3, dopalacze-2, narkotyki-2, snusy-2, wnoszenie na teren szkoły substancji psychoaktywnych-2, udostępnianie innym treści niedozwolonych-1. Należy zauważyć, że powyższe dane są subiektywnymi deklaracjami uczniów. Z naszych obserwacji oraz uzyskiwanych informacji wynika, że jednak niektórzy uczniowie, wbrew swoim deklaracjom, sięgają po używki. Większość uczniów (93%) deklaruje, że ma świadomość konsekwencji związanych z podejmowaniem ryzykownych działań, w tym skutków np. prawnych, zdrowotnych.

Uczniowie w wolnym czasie najczęściej wybierają następujące aktywności:

- korzystam z Internetu (np. media społecznościowe, oglądanie filmów/seriali) – 66%
- spotykam się z kolegami i koleżankami (np. wyjście do kina itp.) – 57%
- rozwijam swoje zainteresowania (np. artystyczne, naukowe, sportowe) – 54%
- spędzam czas aktywnie na podwórku (np. sport, spacer) – 54%
- gram na komputerze/konsoli/smartfonie – 50%
- spędzam czas z rodziną (np. rozmowy, uroczystości, wyjazdy) – 50%

- czytam książki – 39%
- oglądam telewizję (np. programy muzyczne/reality show) – 39%
- uczęszczam na zajęcia w szkole (poza lekcje np. szachy, robotyka) – 20%
- korzystam z programów edukacyjnych/aplikacji (np. robię notatki, uczę się) – 16%

Na pytanie: „Ile czasu korzystasz z telefonu komórkowego?”, uczniowie udzielili następujących odpowiedzi:

- 1-2 godziny dziennie (37%)
- 3-4 godziny dziennie (27%)
- więcej niż 5 godzin dziennie (23%)
- korzystam rzadko (wybieram aktywny wypoczynek) (9%)
- 2 osoby (1- wyłącznie do kontaktu z rodzicem, 1- inne aktywności np. rysowanie)

Na pytanie: Ile czasu korzystasz z innych urządzeń elektronicznych (laptop, konsola, komputer, telewizja)?, uczniowie udzielili następujących odpowiedzi:

- 1-2 godziny dziennie (29%)
- 3-4 godziny dziennie (30%)
- więcej niż 5 godzin dziennie (5%)
- korzystam rzadko (wybieram aktywny wypoczynek) (25%)
- 6 osób - inne aktywności np. rysowanie.

Uczniowie znają zasady bezpieczeństwa w Internecie i przestrzega ich 46% ankietowanych. Większość uczniów (90%) ma świadomość konsekwencji wynikających z nieprzestrzegania zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym skutków np. prawnych, zdrowotnych/psychicznych.

W roku szkolnym 2025/2026, zdaniem uczniów w sposób szczególny należy poruszyć następujące tematy zajęć profilaktycznych?

- przemoc rówieśnicza - 25%
- wsparcie w kryzysie psychicznym – 23%
- zdrowy tryb życia - 11%
- uzależnienie od substancji psychoaktywnych – 11%
- uzależnienie od Internetu/urządzeń elektronicznych – 9%
- wsparcie w kryzysie rodzinnym – 7%.

RODZICE

Większość rodziców jest zadowolona z działań szkoły w następujących obszarach: nauczania (90%), opieki i wychowania (90%), w obszarze pomocy psychologiczno – pedagogicznej (88%), rozwiązywania sporów rówieśniczych (80%) oraz rozwijania zainteresowań (70%).

Według opinii rodziców, w roku szkolnym 2024/2025, należy w sposób szczególnie poruszyć z uczniami następujące tematy:

- zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych – 75%
- profilaktyka przemocy rówieśniczej – 60%
- higiena cyfrowa oraz praca z nowymi technologiami i sztuczną inteligencją – 56%
- promocja zdrowego trybu życia oraz wspieranie aktywności fizycznej uczniów – 38%
- zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych – 33%
- kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarność działań edukacyjnych – 21%
- kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich – 19%.

W opinii większości rodziców ich dziecko czuje się bezpiecznie w szkole (80%). Na pytanie: „Z czego najbardziej Pani/Pana dziecko jest zadowolone w szkole?”, rodzice udzielili następujących odpowiedzi:

- wyjścia/wycieczki klasowe - integracja zespołu klasowego – 60%
- wsparcie ze strony wychowawcy – 39%
- atmosfera w klasie – 32%
- ciekawie prowadzone lekcje – 21%
- świetlica, klub młodzieżowy – 13%
- bogata oferta konkursów i zajęć pozalekcyjnych – 13%

Według rodziców (50%) ich dzieci nie doświadczają agresji w szkole. Część rodziców wskazuje, że ich dziecko doświadcza najczęściej agresji słownej (obrażanie, wulgaryzmy, wyśmiewanie) – 33%, agresji relacyjnej – 24%. Nieliczni wskazują: agresję fizyczną (16 osób), cyberprzemoc (4 osoby).

Część rodziców (46%) nie zauważa trudności w funkcjonowaniu swojego dziecka, inni wskazują jedną lub więcej. Są to problemy emocjonalne (23%), nadmierne korzystanie z Internetu (21%), trudności w nauce (16%). W opinii rodziców, część dzieci zмага się z przemocą rówieśniczą (11 osób), oraz wycofaniem się z relacji (9 osób). Niektórzy

wskazują także na kryzys psychiczny ich dziecka – (4 osoby) i lęk przed pójściem do szkoły (3 osoby).

Na pytanie: „Co według Pani/Pana opinii jest najbardziej ważne, aby młodzież nie podejmowała działań ryzykownych?” rodzice udzielili następujących odpowiedzi:

- spędzanie z dzieckiem czasu (podczas wspólnych rozmów, posiłków, uroczystości, wyjść) – 82%
- interesowanie się tym co dziecko przeżywa, jakie ma potrzeby i oczekiwania – 79%
- wspieranie dziecka w sytuacjach dla niego trudnych – 65%
- świadomość tego w jaki sposób dziecko spędza czas wolny i z kim się spotyka – 30%
- bezpieczne korzystanie z Internetu – 29%
- interesowanie się postępami dziecka w zakresie edukacji i zainteresowań (16 osób)
- zapewnienie dziecku zajęć dodatkowych (np. sportowe, muzyczne itp.) (15 osób)
- rozmowy na tematy ważne (np. profilaktyka zdrowego stylu życia) (14 osób)
- konsultacje z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem (7 osób).

Większość rodziców (80%) deklaruje, że wprowadziło swojemu dziecku ograniczenia tzw. kontrolę rodzicielską w zakresie korzystania z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych.

Rodzice najczęściej podejmują rozmowy ze swoimi dziećmi na następujące tematy: (od 1 do 6, w tym 1 najczęściej, 6 najrzadziej) 1-zdrowy styl życia; 2-bezpieczeństwo w Internecie; 3-przemoc rówieśnicza 4- używki i ich negatywny wpływ na zdrowie; 5-okres dojrzewania; 6-odpowiedzialność prawna nieletnich.

Na pytanie: „Z których aktywności Pani/Pana dziecko najczęściej korzysta?”, rodzice udzielili następujących odpowiedzi:

- aktywność sportowa (czas spędzony na podwórku) – 57%
- zajęcia dodatkowe poza szkołą (np. sport, plastyka, taniec, teatr, harcerstwo) – 46%
- nauka, przygotowanie się do lekcji, sprawdzianów itp. – 36%
- czytanie książek – 30%
- inne aktywności (np. rysowanie, majsterkowanie, układanie puzzli itp.) – 30%
- spotkania ze znajomymi (wyjścia np. do kina itp.) – 28%
- granie w gry komputerowe – 27%
- zajęcia pozalekcyjne w szkole (np. robotyka, piłka nożna, szachy) – 20%
- oglądanie telewizji – 20%
- Internet, media społecznościowe – 18%

NAUCZYCIELE

W badaniu ankietowym wzięło udział 29 nauczycieli, wychowawców klas IV-VIII. Według ich opinii, w roku szkolnym 2025/2026, należy w sposób szczególny poruszyć z uczniami następujące tematy:

- zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych – 77%
- higiena cyfrowa oraz praca z nowymi technologiami i sztuczną inteligencją – 65%
- profilaktyka przemocy rówieśniczej – 59%
- promocja zdrowego trybu życia oraz wspieranie aktywności fizycznej uczniów – 40%
- kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich – 24%
- zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych – 18%

Zdaniem większości ankietowanych (88%), uczniowie czują się bezpiecznie w naszej szkole. Wychowawcy do najczęściej pojawiających się trudności wychowawczych w swoich klasach zaliczają:

- zakłócanie przebiegu lekcji - 77%
- trudności w relacjach z rówieśnikami - 65%
- arogancja - 47%
- agresja słowna i fizyczna –47%
- trudności w nauce - 46%
- odrzucenie przez grupę rówieśniczą - 24%
- stosowanie cyberprzemocy - 24%.

Nauczyciele najczęściej podejmują rozmowy z uczniami na temat: agresji/przemocy i jej konsekwencji oraz zdrowego stylu życia; bezpieczeństwa w Internecie, używek i ich negatywnego wpływu na zdrowie oraz sposobów radzenia sobie ze stresem, natomiast rzadziej na temat okresu dojrzewania.

W zakresie profilaktyki i niepodejmowania działań ryzykownych przez młodzież, według opinii nauczycieli/wychowawców należy częściej organizować:

- prelekcje w szkole i poza szkołą (instytucje zewnętrzne) - 94%
- zajęcia warsztatowe w klasie (pedagog, psycholog, instytucje) – 59%
- wycieczki/integracja klasy - 47%
- rozmowy wychowawcze (nauczyciele, specjaliści, rodzice)- 35%
- zaangażowanie uczniów i rodziców w życie szkoły (udział w konkursach, imprezach szkolnych, akcjach charytatywnych) - 18%
- realizowanie programów profilaktycznych w szkole – 12%

- pedagogizacja rodziców (prelekcje) – 12%
- zajęcia pozalekcyjne w szkole - 12%.

WNIOSKI

W wyniku przeprowadzonej diagnozy można stwierdzić, że do najważniejszych czynników chroniących należą:

1. Szkoła spełnia funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą na poziomie zadowalającym rodziców.
2. Propagowana jest w szkole idea zdrowego stylu życia.
3. Szkoła zapewnia uczniom i rodzicom wsparcie w sytuacjach kryzysowych.
4. Szkoła zapewnia bezpieczeństwo uczniom.
5. Uczniowie wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc w szkole i z tej pomocy korzystają.
6. Uczniowie mają świadomość konsekwencji wynikających z przemocy, podejmowania ryzykownych działań, nieprzestrzegania zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.
7. Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych/pozaszkolnych.
8. Wychowawcy wspierają swoich uczniów i integrują zespół klasowy.
9. Wychowawcy omawiają z uczniami tematy z zakresu profilaktyki.
10. Rodzice poświęcają czas swoim dzieciom, interesują się ich edukacją, kręgiem znajomych, aktywnościami pozaszkolnymi oraz wspierają ich w sytuacjach trudnych.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy można stwierdzić, że do najważniejszych czynników ryzyka należą:

- Trudności w relacjach z rówieśnikami, w tym stosowanie najczęściej agresji słownej i relacyjnej.
- Nadmierne korzystanie z telefonu komórkowego.

REKOMENDACJE

W związku z powyższym należy kontynuować dotychczasowe działania zawarte w szkolnym programie profilaktyczno-wychowawczym. Istotne jest propagowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży. W sposób szczególny należy pochylić się nad kondycją zdrowia psychicznego młodzieży i udzielać wsparcia w tym zakresie. Należy poszerzyć tematykę dotyczącą higieny cyfrowej oraz pracy z nowymi technologiami i sztuczną inteligencją. Należy zadbać o sieć wsparcia rówieśniczego w celu wzmocnienia działań w zakresie budowania prawidłowych relacji w oparciu o mediacje rówieśnicze.

Opracowała: Ewa Bronecka